

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
judecători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Modval Ion în numele inculpaților Șargu Radu și Șargu Roman, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 noiembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2015, în cauza penală privindu-i pe

Șargu Radu Ștefan, născut la 14 martie 1979, originar și domiciliat în mun. Chișinău, bd. Decebal 23, ap. 90;

Șargu Roman Ștefan, născut la 18 februarie 1984, originar și domiciliat în r-nul Ialoveni, comuna Băcioi.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 18.09.2013 - 28.11.2014 (prima instanță);
2. 16.01.2015 - 02.03.2015 (instanța de apel);
3. 08.05.2015 - 01.07.2015 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 noiembrie 2014, au fost condamnați :

- Șargu Radu în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie 12000 lei;

- Șargu Roman în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie 12000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Șargu Roman de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Șargu Radu la data de 18 mai 2013, în

jurul orei 14:00, urmărind scopul căutării fiului părții vătămate, Moscaliuc Anjela, domiciliată pe str. A. Doga 39/3, ap. 102, mun. Chișinău, fără consimțământul ultimei au pătruns ilegal în domiciliu ei.

Ca urmare a realizării acțiunilor lor infracționale Șargu Roman și Șargu Radu, se adresau cu cuvinte necenzurate către persoanele prezente și intenționat le amenințau cu răfuială fizică, însă Șargu Radu urmărind scopul cauzării durerilor fizice cet. Moscaliuc Anjela, intenționat a îmbrâncit-o cu pumnul în regiunea toracelui, încercând să o dea la o parte pe ultima ca să-l caute pe Moscaliuc Serghei, fiul acesteia.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Șargu Roman și Șargu Radu, au comis infracțiunea prevăzută de art.179 alin. (2) Cod penal, violare de domiciliu, adică pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, săvârșite de Șargu Radu cu aplicarea violenței și amenințarea aplicării ei, iar de Șargu Roman cu amenințarea aplicării violenței.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpații Șargu Radu, Șargu Roman și avocatul lor Modval Ion, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea acesteia, rejudecarea cauzei conform modului stabilit pentru prima instanță și emiterea unei noi decizii prin care inculpații Șargu Radu și Șargu Roman să fie achitați din motivul inexistenței faptei infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2015 apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea hotărârii atacate.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpaților Șargu Radu și Șargu Roman în baza art.179 alin. (2) Cod penal, după semnele calificative: „violare de domiciliu, adică pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, săvârșite cu aplicarea violenței și amenințarea aplicării ei”.

La fel instanța de apel a considerat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpaților a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite o încadrare juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a menționat faptul că, vinovăția inculpaților se dovedește prin declarațiile părții vătămate Moscaliuc Anjela, martorilor Colun Veronica, Moscaliuc Dumitru, Bulban Tatiana și a apreciat ca veridice declarațiile acestora, deoarece sunt consecvente, se completează reciproc, date sub jurământ, fiind avertizați de răspundere penală pentru declarații false, iar temei de a nu crede acestor declarații instanța de judecată nu are, mai mult

ca atît, declarațiile lor fiind confirmate prin probele materiale care se completează reciproc.

De asemenea, instanța de apel a considerat, că pe parcursul judecării cauzei nu s-au constatat circumstanțe, care ar putea provoca dubii în veridicitatea declarațiilor părții vătămate, martorilor, deoarece în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești dînșii au dat aceleași declarații.

Instanța de apel a menționat că, la stabilirea categoriei pedepsei, instanța de fond în conformitate cu art. 75 Cod penal a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite că, infracțiunea săvârșită face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, de motivul acesteia, de persoana celor vinovați. Astfel, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpaților o pedeapsă sub formă de amendă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Modval Ion în numele inculpaților Șargu Radu și Șargu Roman, prin care, indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, invocînd următoarele:

- toată acuzarea adusă inculpaților de organul de urmărire penală și reținută de instanța de fond și cea de apel este bazată doar pe declarațiile părții vătămate, Moscaliuc Anjela și a unor persoane care sunt în relații strînse de rudenie (soț, soră, nepoată). Toți aceștia au un scop comun de învinuire ilegală a inculpaților și răzbunarea în acest fel pentru faptul că inculpatul Șargu Roman a înaintat o plîngere pentru cercetarea penală în privința feciorului părții vătămate, Moscaliuc Serghei, care la moment este cercetat penal și inculpat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fapt confirmat prin informația din 13 octombrie 2014, eliberată de Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău.

Instanțele de judecată nu au luat în considerație faptul că, atît partea vătămată cît și rudele acesteia audiate în calitate de martori ar avea motiv de învinuire ilegală a inculpaților în comiterea unei infracțiuni, cu scopul de a se răzbuna în acest sens și al șantaja pe inculpatul Șargu Roman de a-și retrage plîngerea depusă pe numele fiului părții vătămate;

- s-a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;
- în acțiunile inculpaților nu este prezentă latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii;

- la fel, apărarea consideră absolut neîntemeiată și încadrarea juridică a pretinselor acțiuni a inculpaților în baza prevederilor art. 179 alin. (2) Cod penal – cu aplicarea violenței.

5.1. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Modval Ion în numele inculpaților Șargu Radu și Șargu Roman, invocînd că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

6. Verificînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Instanța de recurs ordinar verifică legalitatea hotărîrilor atacate în limitele motivelor invocate de recurent în baza temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, iar dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor nu constituie o eroare de drept și nu poate servi drept temei pentru casarea hotărîrii legal adoptate de către instanțele judecătorești.

Din conținutul recursului rezultă, că recurentul indică temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvîrșite și s-a dat o încadrare juridică greșită – temeiuri care nu și-au găsit confirmarea în speța dată.

Colegiul constată, că lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că decizia adoptată cuprinde răspunsurile la toate motivele relevante pe care se întemeiază soluția. În fapt și în drept decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

De asemenea, Colegiul reține că în recursul declarat este criticată aprecierea de către instanța de apel a probelor administrate pe caz, însă argumentul invocat nu este prevăzut de lege ca temei pentru a judeca cauza în ordine de recurs.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor cînd instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărîri de condamnare sau de achitare.

Totodată, Colegiul penal menționează, că sub aspectul situației „neîntrunire a elementelor infracțiunii” se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

În opinia Colegiului penal, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate

la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Șargu Radu și Șargu Roman privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, să fie întemeiată și legală.

La fel, Colegiul consideră că faptei comise de inculpați i s-a dat o încadrare juridică corectă, argumentele recurentului în acest sens, fiind declarative și neîntemeiate.

Starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărârilor atacate.

Pe parcursul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești au fost respectate normele de procedură penală, probele fiind obținute în condițiile legii.

Astfel, argumentele avocatului Modval Ion, precum că inculpații nu au comis infracțiunea incriminată, iar instanța de apel greșit a dat o apreciere critică declarațiilor martorilor, care au descris cu lux de amănunte desfășurarea conflictului, nu pot fi reținute de instanța de recurs ordinar, ca fiind întemeiate.

Instanța de recurs, în special menționează, că argumentele recurentului, precum că instanța de apel greșit a constatat vinovăția inculpaților Șargu Roman și Șargu Radu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, dând o încadrare juridică greșită a acțiunilor acestora și nu a făcut o analiză justă a probelor dobândite, nefiind stabilite corect circumstanțele de fapt și de drept - sunt argumente declarative și inadmisibile, iar vina lor se confirmă prin următorul cumul de probe:

- declarațiile părții vătămate Moscaliuc Anjela : „ ... *Radu și Roma au început să vorbească foarte urât, atunci ei mi-au tras ușa au zmuncit-o din mână au intrat în casă, Radu m-a lovit cu pumnul în piept și ambii vorbeau foarte urât, ... ei tot spuneau că dacă îl găsesc nu-l voi mai vedea că îl vor îngropa de viu...*” (f. d. 117-118).

- declarațiile martorului Bulban Tatiana : „ ... *atunci ei au împins ușa au lovit-o în piept pe mătușa mea și au intrat în casă, după care s-au uitat în baie și în cameră crezând că noi îl ascundem pe Sirioja. Inculpații au început a striga, a vorbi necenzurat, au bătut cu pumnii în pereți, au amenințat pe Sergiu că îl vor împușca, îl vor ucide, îl vor îngropa de viu și nu îl vom mai vedea niciodată. Mătușa Veronica le-a spus să vorbească mai frumos despre Sergiu la care ei au spus să tacă și au trecut pragul s-o lovească*” (f. d. 137).

Reieșind din textul deciziei instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt ale cauzei iar în baza acestora corect a încadrat fapta inculpaților în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, violare de domiciliu, adică pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la

cererea ei, săvârșite de către Șargu Radu cu aplicarea violenței și amenințarea aplicării ei, iar de către Șargu Roman cu amenințarea aplicării violenței.

La acest capitol este de menționat faptul că, și-a găsit confirmare pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul, fără consimțământul victimei, refuzul de a-l părăsi, la cererea victimei, ce reprezintă latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.179 alin. (2) Cod penal, care se manifestă prin următoarele :

- Prin pătrundere ilegală se înțelege introducerea, contră legii, a făptuitorului cu întreg corpul în spațiul în care victima își are domiciliul. Pentru existența infracțiunii nu interesează modul și metodele folosite de făptuitor pentru a pătrunde în domiciliul victimei (escaladare, înșelăciune) și nici dacă pătrunderea are loc pe față sau pe ascuns.

- Prin rămânere ilegală se are în vedere situația când pătrunderea a fost realizată legal, însă rămânerea în continuare în domiciliul victimei este indezirabilă pentru aceasta, dobândind astfel caracter ilegal.

Pătrunderea sau rămânerea trebuie să fie ilegală. Sunt în drept să pătrundă sau să rămână într-un domiciliu persoanele care îl folosesc efectiv fie singure, fie împreună cu alte persoane, în temeiul relațiilor de familie ori al înțelegerii intervenite între ele sau în temeiul consimțământului dat spre a locui împreună cu alte persoane. În afară de aceste persoane, au dreptul să pătrundă sau să rămână în domiciliul unei persoane, chiar fără consimțământul acesteia, reprezentanții autorităților publice în cazurile și cu respectarea formelor procedurale strict și limitativ prevăzute de lege. Orice alte drepturi sau interese invocate de făptuitor nu îi conferă dreptul de a pătrunde sau de a rămâne în domiciliul altei persoane. Valorificarea de către o persoană a drepturilor sale trebuie să se facă prin folosirea căilor legale, nu făcându-și dreptate singură și încălcând drepturile garantate de lege altor persoane.

În cazul refuzului de a părăsi domiciliul la cererea victimei, este necesară stabilirea următoarelor condiții : a) prezența făptuitorului în spațiul destinat domiciliului care este confirmat din declarațiile părții vătămate, Moscaliuc Anjela, (f.d. 117-118); b) pătrunderea în domiciliu să aibă caracter ilegal care rezultă din declarația părții vătămate Moscaliuc Anjela și a martorului Colun Veronica (f. d. 135); c) să existe o cerere categorică și expresă a victimei, adresată făptuitorilor, de a părăsi domiciliul, există așa cerere din partea părții vătămate Moscaliuc Anjela (f. d. 117-118).

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 179 Cod penal se caracterizează prin intenție directă, motivul infracțiunii poate fi diferit, iar în speța dată se atestă cu certitudine intenția inculpaților de a pătrunde fără consimțământul părții vătămate în domiciliul acesteia, urmărind scopul returnării banilor de la fiul acesteia, din momentul în care au tras violent de ușa care era ținută de partea vătămată.

Varianta agravată a violării de domiciliu, prevăzută la alin.(2) art.179 Cod penal presupune săvârșirea acestei infracțiuni cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei. Pentru a fi aplicată răspunderea în baza alin.(2) art.179 Cod penal, este necesar ca violența sau amenințarea cu violența să urmărească scopul violării de domiciliu și să se aplice înainte de a se consuma violarea de domiciliu. Din circumstanțele de fapt reținute de instanța de fond și de apel, din declarațiile părții vătămate dar și din rechizitoriu rezultă că inculpatul Șargu Radu a aplicat violența și a amenințat-o cu violență pe Moscaliuc Anjela, refuzînd cerința ultimei de a înceta acțiunile întreprinse de acesta, care au fost confirmate și prin declarațiile martorilor Colun Veronica și Bulban Tatiana (f. d. 168), iar inculpatul Șargu Roman a amenințat cu violență pe partea vătămată Moscaliuc Anjela (f. d. 97-98).

Referitor la motivul din recurs, că pentru a califica fapta comisă cu aplicarea violenței este necesar obligatoriu să fie vătămarea ușoară a integrității corporale, Colegiul penal invocă că nu acceptă o astfel de interpretare a normei penale, considerînd că în speța dată s-a confirmat atît aplicarea violenței față de partea vătămată Moscaliuc Anjela, cît și amenințarea cu violență comisă tot față de partea vătămată Moscaliuc Anjela, care este prevăzută de art.179 alin. (2) Cod penal.

Instanța de recurs apreciază critic alegațiile recurentului privind neveridicitatea declarațiilor date de partea vătămată și a altor martori care au susținut declarațiile acesteia, pe motiv că se află în relații de rudenie și prietenie, considerînd că un asemenea argument constituie o tactică de apărare și o modalitate întreprinsă față de inculpați cu scopul de a evita tragerea la răspunderea penală.

Colegiu penal mai constată, că instanța de apel corect a dat aprecierea acestor declarații, reieșind din cumulul de probe examinat, verificat și descris în decizia instanței de apel, ajungînd corect la concluzia de condamnare.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpați nu echivalează cu achitarea acestora, de vreme ce vina lor în comiterea infracțiunii imputate este dovedită prin cumulul de probe nominalizate în hotărîrile judecătorești atacate, fiind apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare.

Totodată, Colegiul penal reține că, motivele invocate de recurent au fost verificate minuțios în instanța de apel și actele cauzei dovedesc legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au dus la respingerea apelului declarat de către inculpații Șargu Radu, Șargu Roman și avocatul lor Modval Ion. Careva motive relevante în susținerea argumentelor invocate, recurentul instanței de recurs nu a prezentat.

În acest context, instanța de recurs menționează, că din conținutul hotărîrilor atacate rezultă, că instanțele inferioare corect au constatat fapta și circumstanțele săvârșirii infracțiunilor de către inculpații Șargu Radu și Șargu Roman.

În baza celor constatate, Colegiul penal conchide că, instanțele inferioare au adoptat hotărîri legale și întemeiate, astfel se impune soluția inadmisibilității

recursului ordinar declarat de către avocatul Modval Ion în numele inculpaților Șargu Radu și Șargu Roman, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Modval Ion în numele inculpaților Șargu Radu și Șargu Roman împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28 noiembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2015, în cauza penală privindu-i pe **Șargu Radu Ștefan** și **Șargu Roman Ștefan**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 iulie 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin